

ENUM – prezentacja dla URTiP i operatorów telekomunikacyjnych

Warszawa, URTiP, 1 kwietnia 2004

Andrzej Bartosiewicz

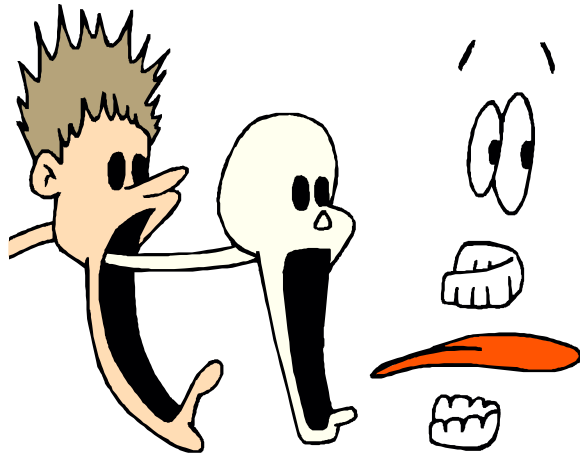
Kierownik Działu Domen **NASK**

ISO 9001:2000 w NASK od marca 2004

Certyfikat ISO 9001 : 2000

The logo consists of the letters 'BvQi' in a white, stylized, sans-serif font. The 'B' is a simple block letter. The 'v' is lowercase and has a distinctive shape. The 'Q' is lowercase and has a thick, rounded body with a small tail. The 'i' is lowercase and has a simple dot above it. The entire logo is set against a dark red rectangular background.

BvQi

Czy ENUM to uniwersalny identyfikator który zastąpi nasze wszystkie adresy e-mail/s-mail numery telefonów, adresy WWW, numery fax, PESEL, NIP?

Agenda

- Domena ENUM – co to jest
- Przykłady użycia
- Administracja ENUM na świecie
- Podział ENUM
- Zastosowania ENUM dla potrzeb portowania numerów
  - Ogólny mechanizm NPDB
  - Konkretnie implementacje NPDB

Domena ENUM – co to jest?

Tworzenie domeny ENUM

Algorytm zamiany numeru telefonu (E.164) na nazwę domenową ENUM:

- Dodać do numeru telefonu kod kraju:
+48 606 24-15-70.
- Usunąć wszystko z wyjątkiem cyfr : 48606241570.
- Wstawić kropki pomiędzy cyframi: 4.8.6.0.6.2.4.1.5.7.0
- Odwrócić porządek: 0.7.5.1.4.2.6.0.6.8.4
- Dodać strefę „Tier-0”- e164.arpa
- Ostatecznie dostajemy pełną domenę ENUM:
0.7.5.1.4.2.6.0.6.8.4.e164.arpa

Przykłady domen do testów...

- 0.0.3.1.3.2.5.2.2.8.4.e164.arpa
- 0.2.9.7.5.0.0.0.6.8.4.e164.arpa
- 0.3.4.4.9.6.8.0.6.8.4.e164.arpa
- 0.7.4.0.0.3.8.0.6.8.4.e164.arpa
- 0.7.5.1.4.2.6.0.6.8.4.e164.arpa
- 1.0.6.2.1.6.6.0.6.8.4.e164.arpa
- 1.3.2.1.3.2.5.2.2.8.4.e164.arpa
- 1.7.3.9.9.2.6.0.5.8.4.e164.arpa
- 2.1.1.6.8.4.8.0.6.8.4.e164.arpa
- 2.4.9.7.0.2.2.0.5.8.4.e164.arpa
- 2.5.5.3.1.5.8.0.6.8.4.e164.arpa
- 2.7.4.0.2.1.5.0.6.8.4.e164.arpa
- 3.2.9.1.1.4.2.0.6.8.4.e164.arpa
- 3.4.0.7.9.3.3.9.6.8.4.e164.arpa
- 4.0.4.4.2.7.2.0.6.8.4.e164.arpa
- 4.5.6.1.1.2.6.0.6.8.4.e164.arpa
- 4.7.0.2.7.1.3.0.5.8.4.e164.arpa
- 5.0.4.0.4.4.0.0.6.8.4.e164.arpa
- 9.8.9.8.9.6.6.2.2.8.4.e164.arpa
- 5.8.4.6.8.4.0.0.6.8.4.e164.arpa
- 5.9.3.5.0.0.0.0.6.8.4.e164.arpa
- 6.1.3.9.2.6.2.0.5.8.4.e164.arpa
- 6.2.3.1.3.2.5.2.2.8.4.e164.arpa
- 6.4.4.6.3.2.1.0.5.8.4.e164.arpa
- 6.6.1.1.7.6.6.0.6.8.4.e164.arpa
- 6.6.9.1.2.6.7.0.6.8.4.e164.arpa
- 6.7.7.6.6.4.0.0.6.8.4.e164.arpa
- 7.0.1.0.5.6.6.0.6.8.4.e164.arpa
- 7.5.6.1.9.4.8.0.6.8.4.e164.arpa
- 8.2.5.5.5.6.6.0.6.8.4.e164.arpa
- 8.6.3.5.8.2.2.0.5.8.4.e164.arpa
- 8.6.5.6.6.2.5.0.6.8.4.e164.arpa
- 8.8.7.7.7.2.7.0.5.8.4.e164.arpa
- 9.2.2.0.1.0.8.0.6.8.4.e164.arpa
- 9.3.0.2.8.8.5.0.6.8.4.e164.arpa
- 9.3.5.5.9.1.4.0.6.8.4.e164.arpa

Przykłady domen do testów...

więcej:

http://james.seng.cc/wiki/wiki.cgi?ENUM_Addressbook

Strefy domeny ENUM

Dla przykładu, domena:

"0.7.5.1.4.2.6.0.6.8.4.e164.arpa" jest podzielona na następujące strefy:

- e164.arpa – strefa domeny ENUM (RIPE)
- 8.4. – **strefa numeracyjna kraju** (1, 2, lub 3 cyfry w zależności od kraju)
- 0.7.5.1.4.2.6.0.6. – **strefa wewnątrz kraju**

Rekordy NAPTR

Z każdą domeną ENUM związane są rekordy NAPTR zawierające takie informacje jak:

- Numery telefonów,
- Numery fax,
- Adresy e-mail,
- Adresy stron WWW (<http://.....>),
- Adres VoIP (adres dla SIP, H323),
- Klucze publiczne (np. PGP),
- Pola tekstowe.

Rekord NAPTR

Pojedynczy rekord NAPTR składa się z następujących informacji:

- **[ORDER]**
- **[PREFERENCE]**
- **[FLAGS]**
- **[SERVICE]**
- **[REGEXP]**
- **[REPLACEMENT]**

Rekord NAPTR - przykład

0.7.5.1.4.2.6.0.6.8.4.e164.arpa 86400 IN NAPTR
100 10 "up" "tel+E2U" "!^.*\$!tel:+48606241570!"

0.7.5.1.4.2.6.0.6.8.4.e164.arpa 86400 IN NAPTR
**100 20 "u" "mailto+E2U"
"!^.*\$!mailto:Andrzej.Bartosiewicz@nask.pl!"**

0.7.5.1.4.2.6.0.6.8.4.e164.arpa 86400 IN NAPTR
200 10 "up" "tel+E2U" "!^.*\$!tel:+48225231395!"

0.7.5.1.4.2.6.0.6.8.4.e164.arpa 86400 IN NAPTR
**300 100 "up" "sip+E2U"
"!^.*\$!sip:3006@obelix.nask.waw.pl!"**

Podstawowe dokumenty techniczne IETF

„RFC 2916”:

- Author: P. Faltstrom.
- Status: PROPOSED STANDARD
- September 2000
- E.164 number and DNS

www.IETF.org

Podstawowe dokumenty techniczne IETF

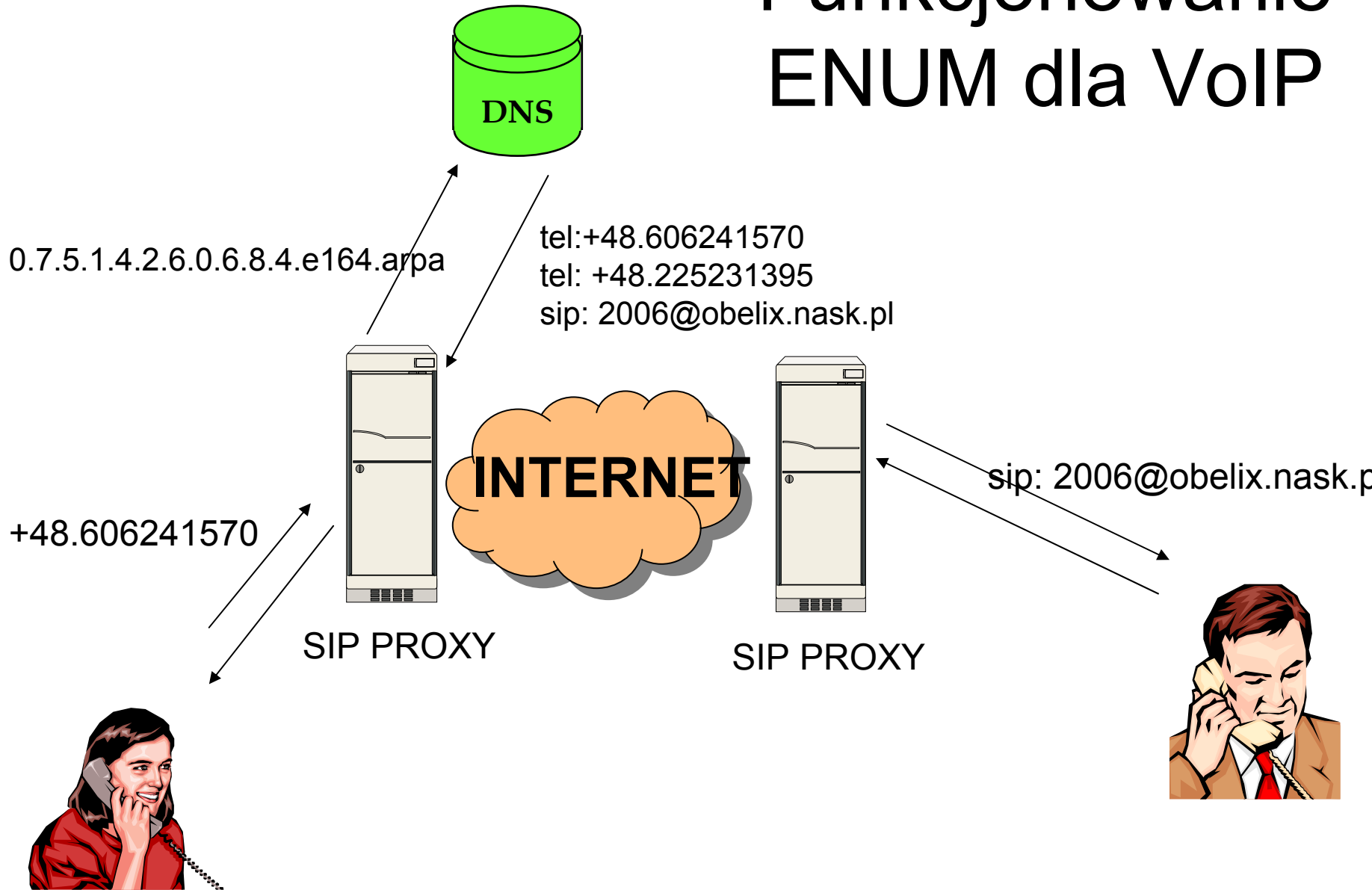
„RFC 2915”:

- Author: M. Mealling, R. Daniel
- Status: PROPOSED STANDARD
- September 2000
- The Naming Authority Pointer (NAPTR)
DNS Resource Record

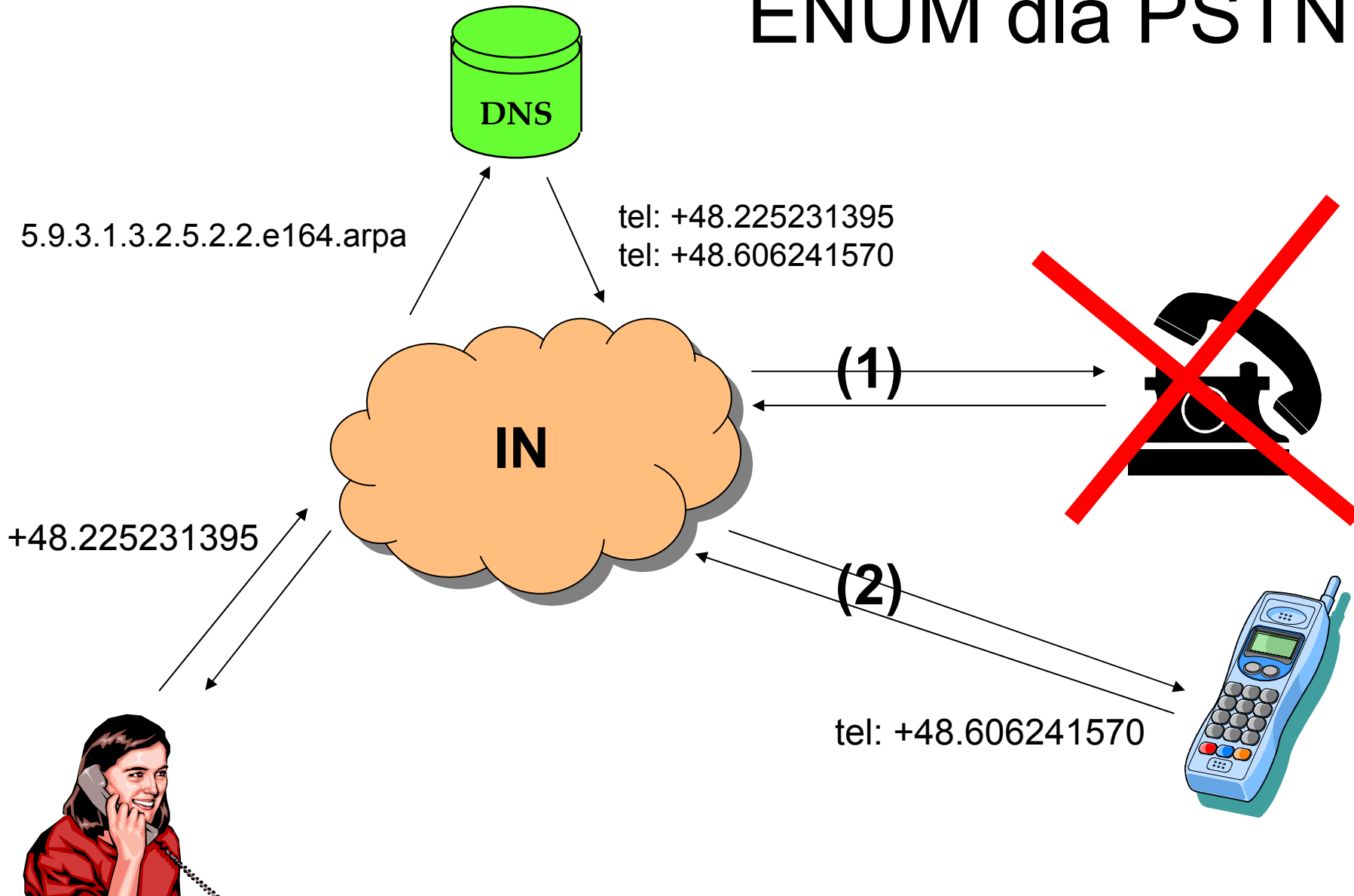
www.IETF.org

Przykład użycia ENUM

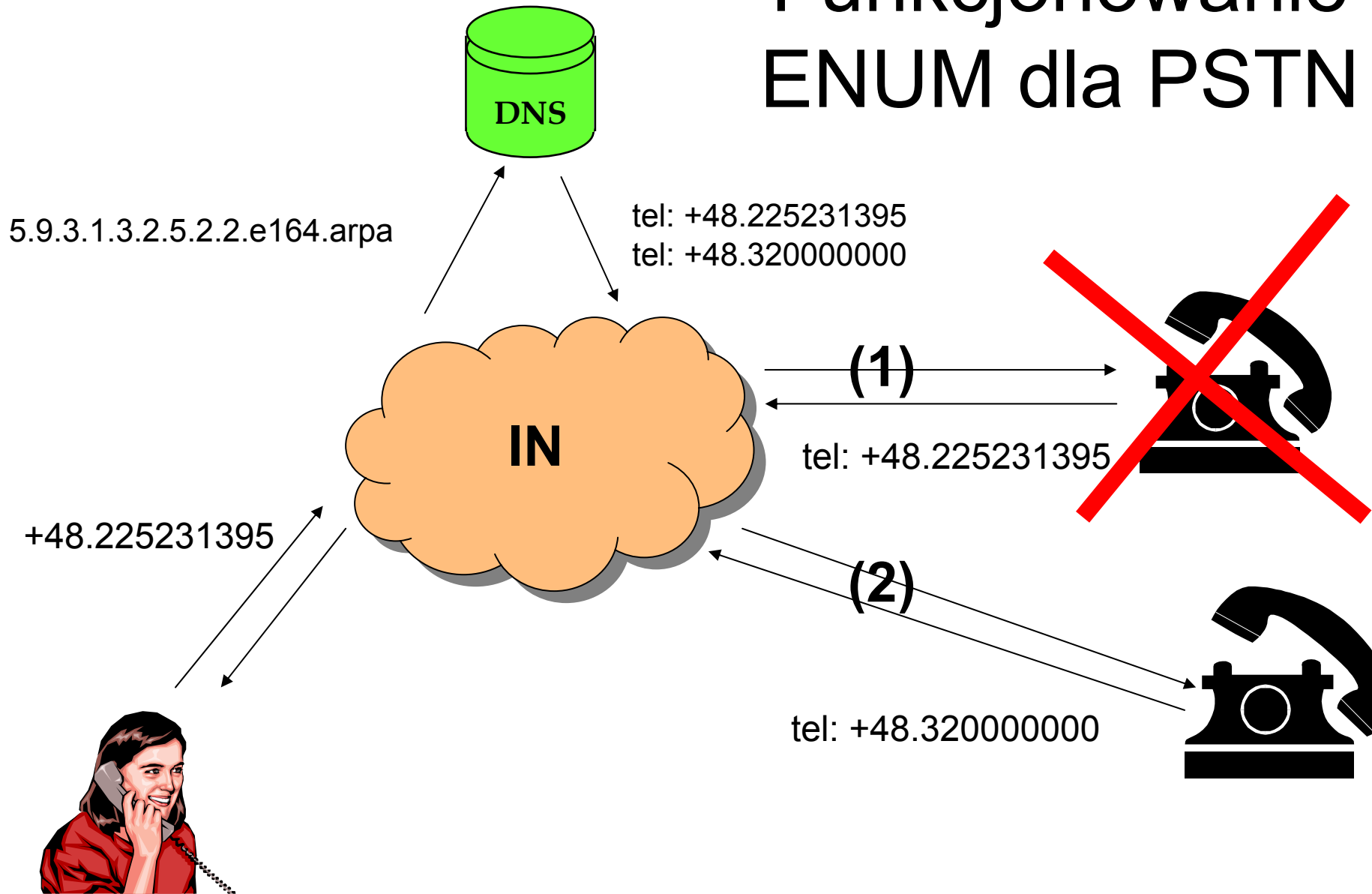
Funkcjonowanie ENUM dla VoIP

Funkcjonowanie ENUM dla PSTN

Funkcjonowanie ENUM dla PSTN

Administracja ENUM na świecie

Główne podmioty projektu ENUM

- **ITU – International Telecommunication Union (Międzynarodowa Unia Telekomunikacyjna)**
- RIPE NCC – Réseaux IP Européens
- IETF - Internet Engineering Task Force
- ETSI - European Telecommunications Standards Institute

ITU-T o sobie:

- „The ITU, headquartered in Geneva, Switzerland is an international organization within the United Nations System where **governments and the private sector coordinate global telecom networks and services.**”
- „ITU-T was created on 1 March 1993, replacing the former International Telegraph and Telephone Consultative Committee (CCITT) whose origins go back to 1865. The **public and the private sectors cooperate within ITU-T for the development of standards** that benefit telecommunication users”
- „The TSB provides **secretarial support for the work of the ITU-T Sector and services for the participants** in ITU-T work, **diffuses information** on international telecommunications worldwide and establishes agreements with many international Standards Development Organizations.”

ITU – RIPE zależności

INTERNATIONAL TELECOMMUNICATION UNION

*Telecommunication
Standardization Bureau*

20 May 2002

Ref: COM 2-586/RH
Contact: Richard Hill
Tel: +41 22 730 5887
Fax: +41 22 730 5853

Mr Axel Pawlik
Managing Director
RIPE NCC
St.

1. RIPE NCC commits to honour objections and approvals submitted by TSB. That is, ENUM delegations will not be implemented if there is an objection by TSB, and any approvals granted by TSB can be revoked at any time.

Źródło: ITU.

Fragment listu RIPE do ITU

Lista delegacji krajowych

Lista delegacji (1)

E.164 Country Code	KRAJ	DATA DELEGACJI
246	Diego Garcia	2002
247	Ascension	2002
290	Saint Helena	2002
31	Netherlands	2003
33	France	2003
358	Finland	2003
36	Hungary	2002
374	Armenia	2003
40	Romania	2002
41	Switzerland	2003
420	Czech Republic	2003
421	Slovak Republic	2003

Lista delegacji (2)

E.164 Country Code	KRAJ	DATA DELEGACJI
43	Austria	2002
44	UK	2002
46	Sweden	2002
48	Polska	2002
49	Germany	2002
55	Brazil	2002
65	Singapore	2003
86	China (c)	2002
971	United Arab Emirates	2003

Podział ENUM

Podział ENUM

Projekt ENUM dzieli się na (wg. ETSI):

- Publiczny (User-ENUM)
- Prywatny (Infrastructure-ENUM)

Infrastructure ENUM dzieli się na:

- Operators ENUM
- Enterprise ENUM

User ENUM

- Publiczny DNS,
- Oparty o tzw. „golden tree”
- Dostępny dla wszystkich użytkowników Internetu (domeny i odpowiadające im rekordy NAPTR widoczne dla wszystkich)
- Ochrona prywatności tylko na poziomie Whois (serwis prowadzony przez NASK)

Infrastructure ENUM

- Prywatny DNS,
- Nie musi być oparty o tzw. „golden tree”
- Dostępny dla wybranych użytkowników Internetu/Intranetu (lokalny DNS)
- Wszystkie dane widoczne dla wybranych użytkowników Internetu/Intranetu

Użyteczne listy mailingowe...

- **IETF**

- **enum@ietf.org**

- **www1.ietf.org/mailman/listinfo/enum**

- **RIPE**

- **enum-trials@ripe.net**

- **www.ripe.net/mailman/listinfo/enum-trials**

Infrastruktura dla NP

*NP nie musi być oparta o ENUM.
ENUM może stanowić tylko jeden
z elementów NPDB*

Terminologia: SCP

Service Control Point (This is the entity that contains the service logic and relays instructions to the SCP and the IP in order to provide the user with the service requested. It may also contain subscriber data or be linked to other physical entities which contain these data (Services Data Base -SDB).

„Intelligent Peripheral for the Standard Intelligent Network”

S. Rodríguez Yunta, R. de Nicolás Galache, R. Baza Caraciolo

Terminologia

LNP: Local Number Portability

SMS: Service Management System

NPAC: Number Portability Administration
Center

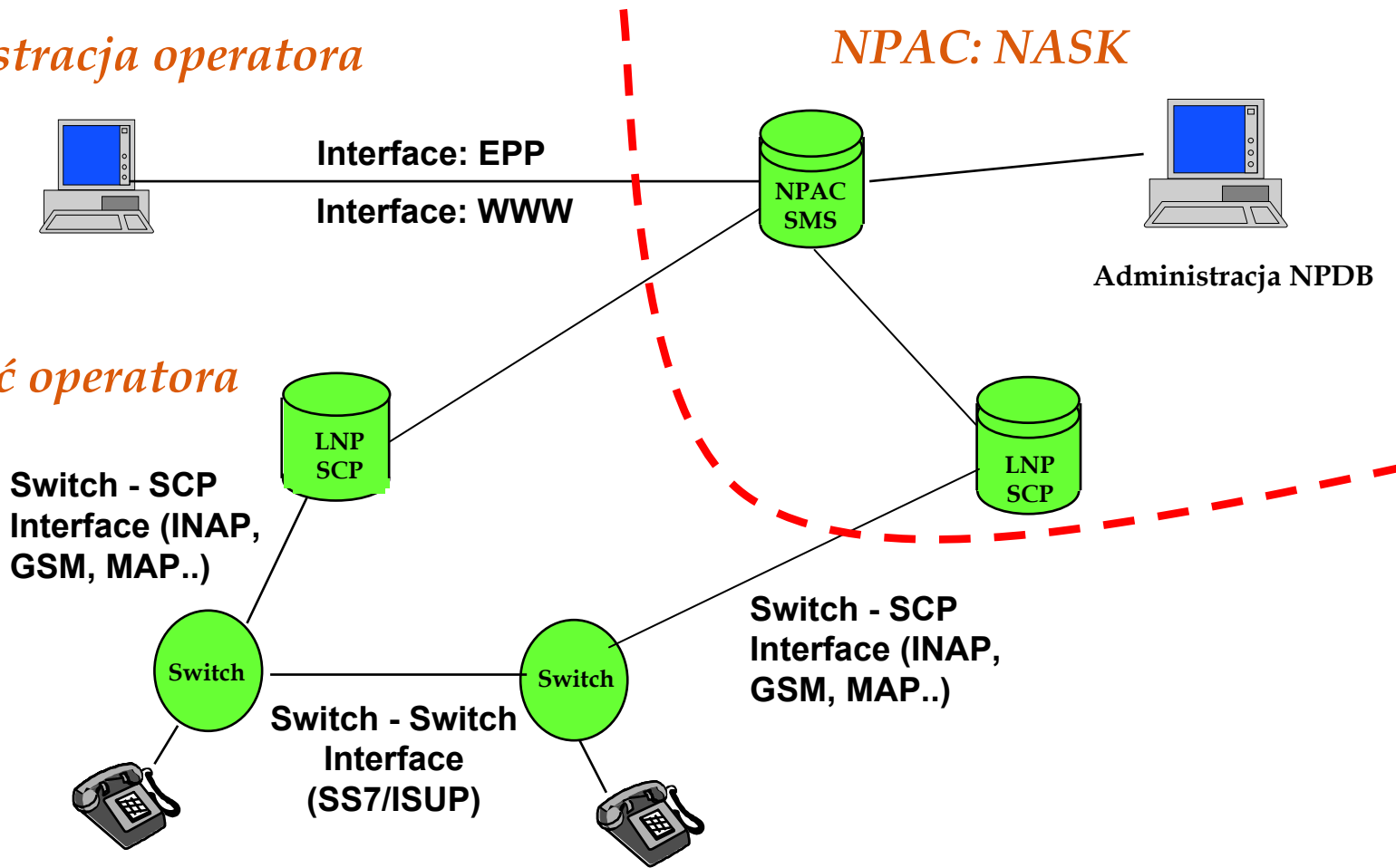
Terminologia zaczerpnięta z rozwiązania w USA / NeuStar

Schemat infrastruktury dla NP

Administracja operatora

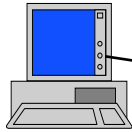
NPAC: NASK

Sieć operatora

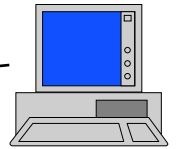
Schemat NPAC - szczegóły

*Administracja operatora
-zintegrowana*

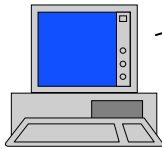
Interface: EPP

NPAC: NASK

Administracja NPDB

*Administracja operatora
-niezintegrowana*

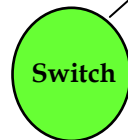
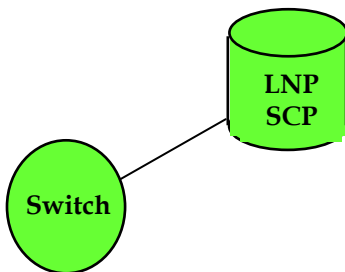
Interface: WWW (prosty)

Interface:
Transfer plików

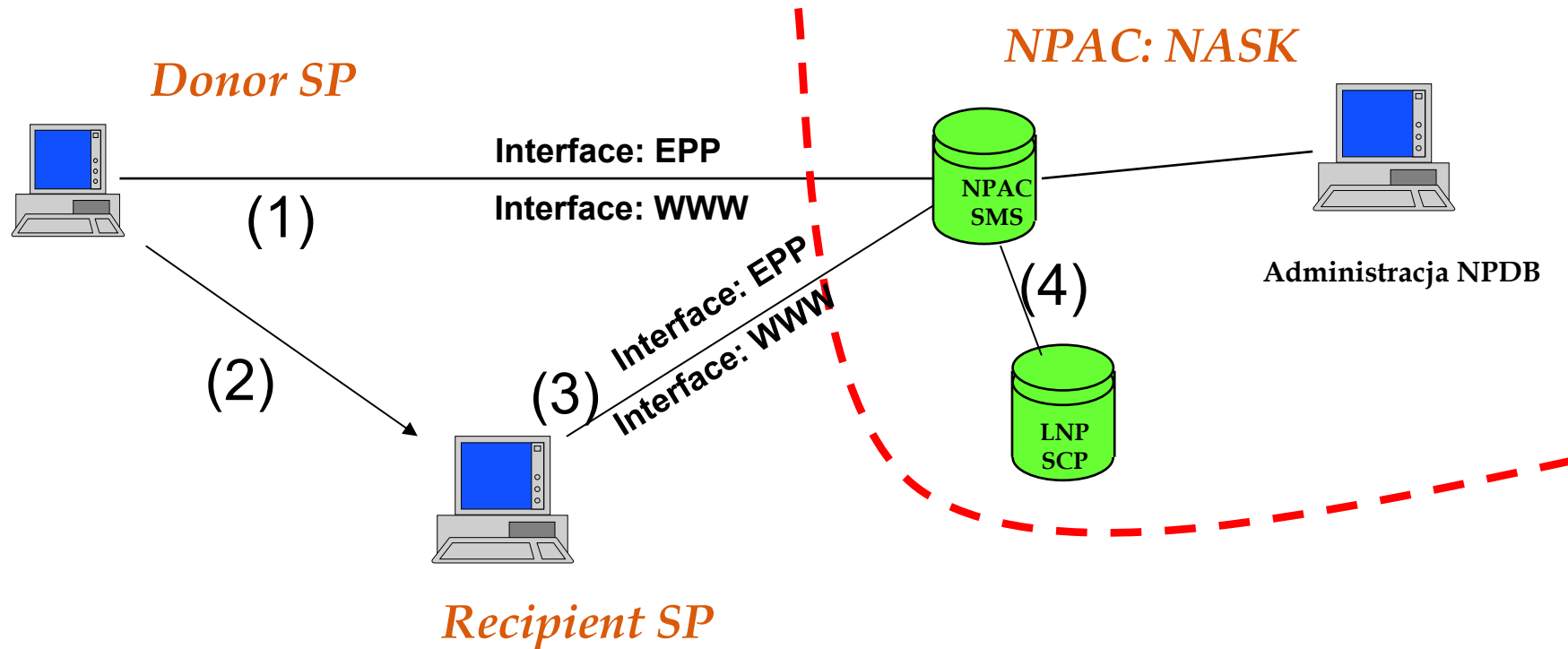

Sieć operatora

Interface: INAP,
GSM, MAP

Administracja numerami – przykład implementacji

1. Donor SP rejestruje numer i nadaje hasło
2. Donor przekazuje hasło do Recipient SP
3. Recipient SP potwierdza w systemie za pomocą hasła
4. NPAC SMS propaguje dane do LNP SMS

Elementy NPAC

- Centralna baza („Registry”)
  - Interface do bazy „Registry”
(EPP+HTTPS+certyfikaty+hasła)
  - Interface do bazy „Registry” przez WWW
(prosty: HTTPS+hasła)
  - Lokalny LNP SMS, interface INAP
- opcja: serwery DNS: primary (1)

Zastosowanie NPAC

Zastosowanie centralnej bazy numerów przeniesionych ma zastosowanie dla:

- All Call Query
- Query on Release

W przypadku Onward Routing oraz Dropback centralna baza danych nie ma zastosowania.

Czemu ENUM...

- Założeniem jest wykorzystanie istniejącej bazy „Registry” dla celów portowania. Baza registry może służyć jednocześnie jako NPDB oraz jako baza wpisów domen dla „user-ENUM”.
- System „Registry” istnieje, obsługuje obecnie 220 000 wpisów, 46 ISP, 144 „przeładowań” na dobę (dla NP wystarczy jedno/dobę)
- „Registry” RUP+UML & J2EE & Oracle 9i
- Baza „Registry” nie musi tworzyć plików stref (DNS), może tworzyć dowolne struktury informacyjne dla operatorów.

Wpisy bazy **NPDB/ENUM**

- Przenoszony numer telefonu
- Status przeniesienia
(weryfikacja/czeka/dokonany)
- „Donor Service Provider”
- „Recipient Service Provider”
- „Routing Number” (+rn/LRN)
- Abonent (identyfikator abonenta, konto abonenckie)
- Hasło (authInfo)

Wpisy bazy NPDB/**ENUM**

- Numer telefonu
- Status rejestracji (book/register/deleted...)
- Adresy „Name Server” operatora
- opcjonalnie: NAPTR RR
- Abonent (identyfikator abonenta, konto abonenckie)
- Hasło (authInfo)

Dostęp do LNP SMS w NPAC (wersja: NASK)

Opcje:

- **Baza LNP SMS w ramach NPAC (NASK)
i dostęp poprzez np. INAP**

- *przyszłość: Baza LNP SMS oparta o DNS i
dostęp poprzez DNS
(DNSSEC/DynamicUpdate)*

Implementacja LNP SMS (wersja: operatorska)

- Prosta baza danych dostosowana do aktualnych potrzeb Operatora (format do uzgodnienia)
- Transfer danych z NPAC SMS (bezpieczny transfer plików/synchronizacja baz, VPN lub najtańszy **ftp/e-mail**)
- *opcjonalnie (przyszłościowo): Baza danych oparta o DNS (DNSSEC, BIND, DynamicUpdate)*

Synchronizacja: NPAC SMS ↔ operatorska LNP SMS

- on-line: po każdym zatwierdzeniu przeniesienia numeru w NPAC
  - Tanie do zaimplementowania dla DNS/ENUM
  - Tanie w przypadku zwykłego transferu plików, ale wymagają aktualizacji baz w LNP SMS
  - Kosztowne w przypadku konieczności synchronizacji baz
- off-line: synchronizacja w „oknach czasowych” (np. raz na dobę)

Doświadczenie NASK dla NPAC

- Obsługuje centralną bazę DNS dla Polski (.pl) od 1991
  - najnowocześniejsze światowe technologie (EPP)
  - pełna skalowalność i redundancja
- Administruje bazą ENUM od 2002
- Bazuje na doświadczeniu NeuStar w NP dla US,

The logo for NeuStar, featuring the word "NEUSTAR" in a blue, serif font. The letters are partially obscured by a grey, pixelated, starburst or comet-like graphic that appears to be moving across the text from the bottom-left towards the top-right.

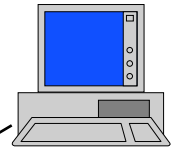
NEUSTAR

Podwójne zastosowanie infrastruktury ENUM

Opierając centralną bazę numerów przeniesionych o ENUM (+protokół EPP) można połączyć projekt „operators-ENUM” (dla NPAC) z „user-ENUM”. Operator rejestruje domenę ENUM z parametrem oznaczającym czy ma być widoczna w bazie NP albo/lub w publicznym DNS („user-ENUM”).

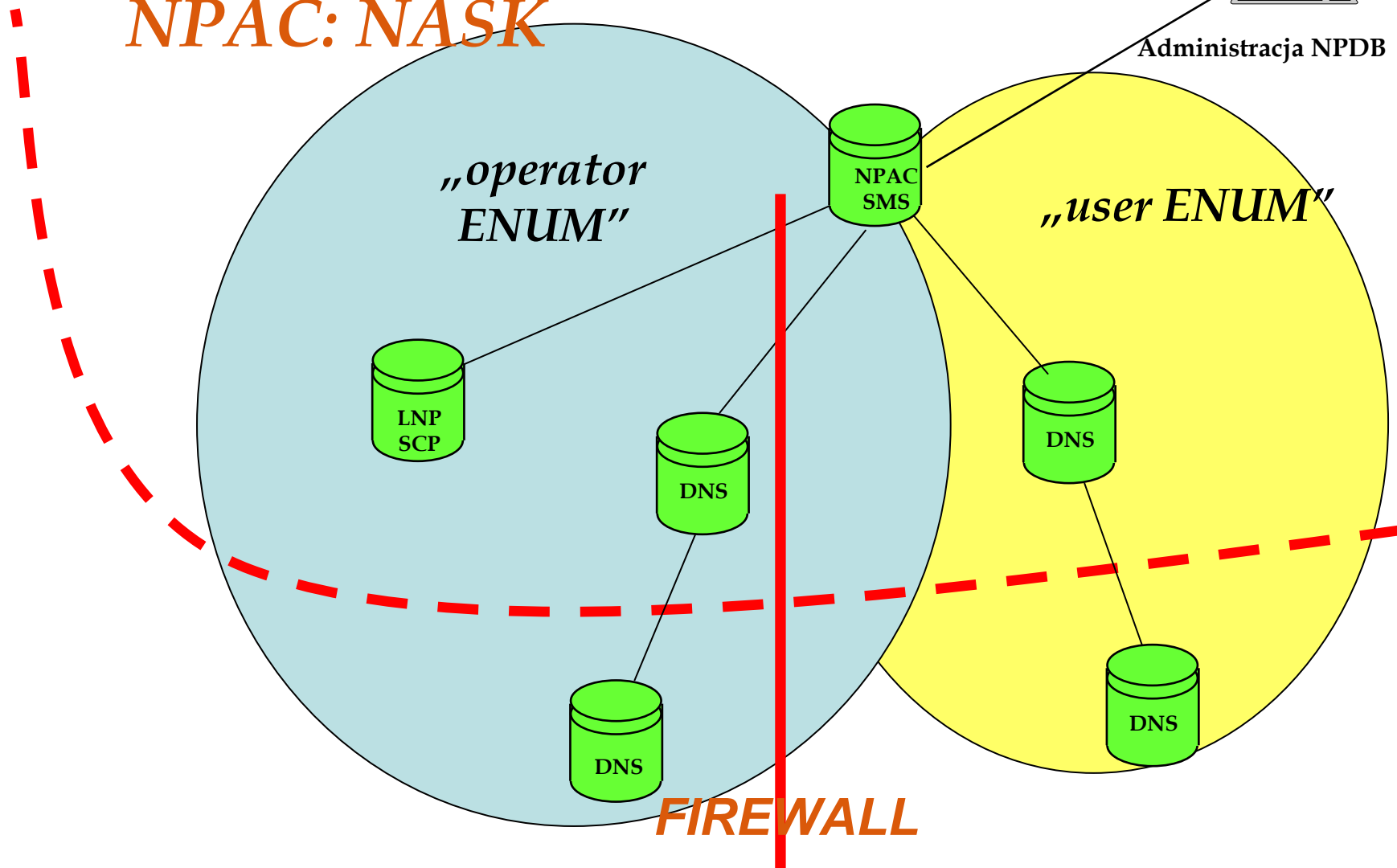
Podwójne zastosowanie
ENUM: user & infrastructure

Podwójne zastosowanie infrastruktury ENUM

Administracja NPDB

NPAC: NASK

Kiedy?

andrzej.bartosiewicz@NASK.pl

więcej:

www.IDN.pl/ENUM

www.NPAC.com

prezentacja:

www.bartosiewicz.pl